

Vilde velfærdsproblemer kræver lokale løsninger I har løsningerne

Om hvorfor innovativ transformation af boligområder kan blive en
forandringsmotor for velfærdssamfundet

Jon Kvist, Roskilde Universitet

Bystrategisk Udvikling 2022

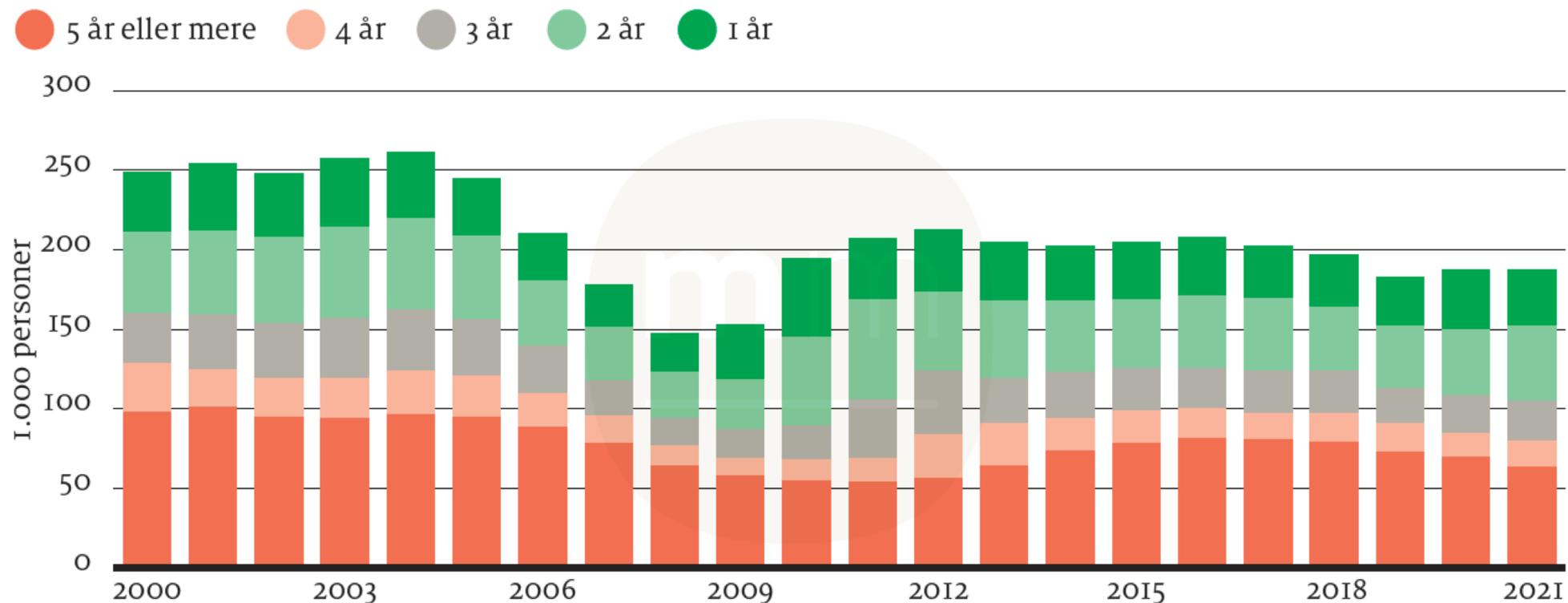
21. november 2022

Budskab

- Vilde velfærdsproblemer: 40.000 unge & 200.000 voksne sat af
- Gamle centrale løsningsmodeller virker ikke
- Nye lokale modeller har potentialet

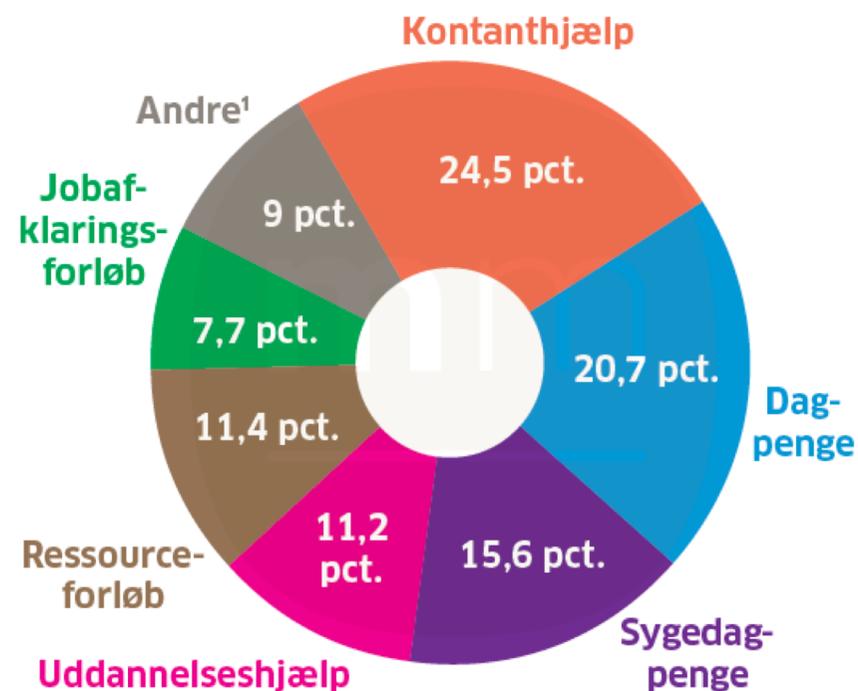
200.000 borgere hænger fast i systemet

Udviklingen i antal langvarige modtagere af midlertidige ydelser, antal år på ydelse, 2010-2021

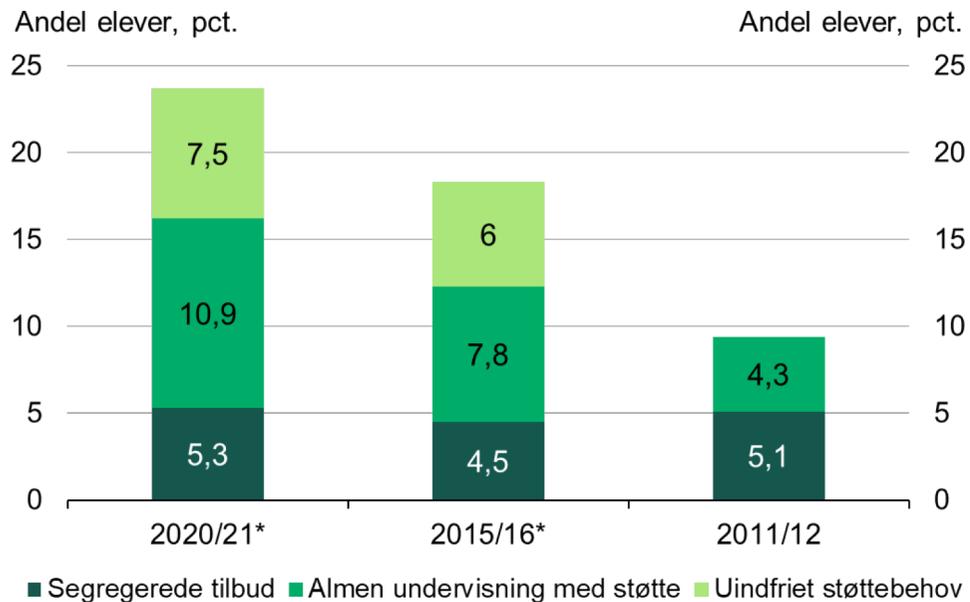
Kontanthjælp og dagpenge fylder mest

Ydelsestyper for de knap 200.000 borgere, der langvarigt modtager midlertidige ydelser, 2020

Den psykiske mistrivsel blandt børn og unge er stigende

Fordeling af elever på specialtilbud, støtte og uindfriet støttebehov i udskolingen

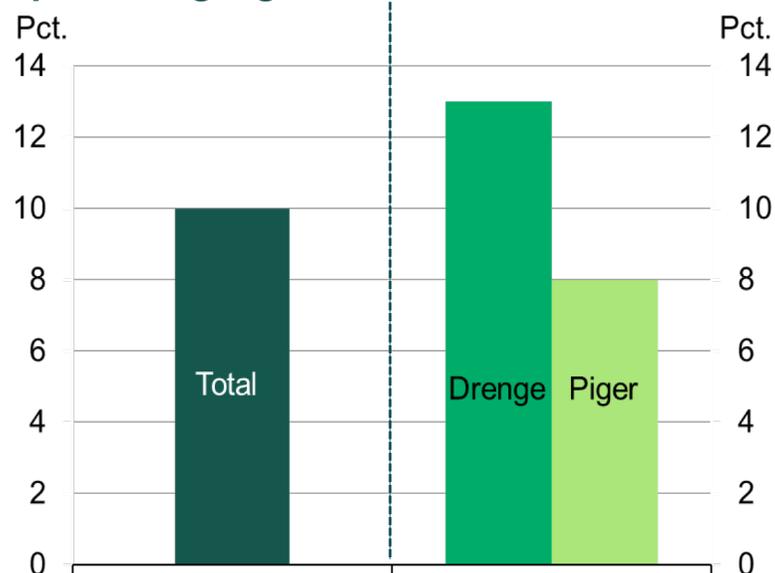
I de seneste år, har der været en massiv stigning i...

- ... antallet af elever med behov for støtte og specialundervisning
- ... antallet af børn, som diagnosticeres med psykiske lidelser, adfærdsforstyrrelser og autisme
- ... efterspørgslen på tidlige og forebyggende lettere behandlingsindsatser for børn og unge i psykisk mistrivsel

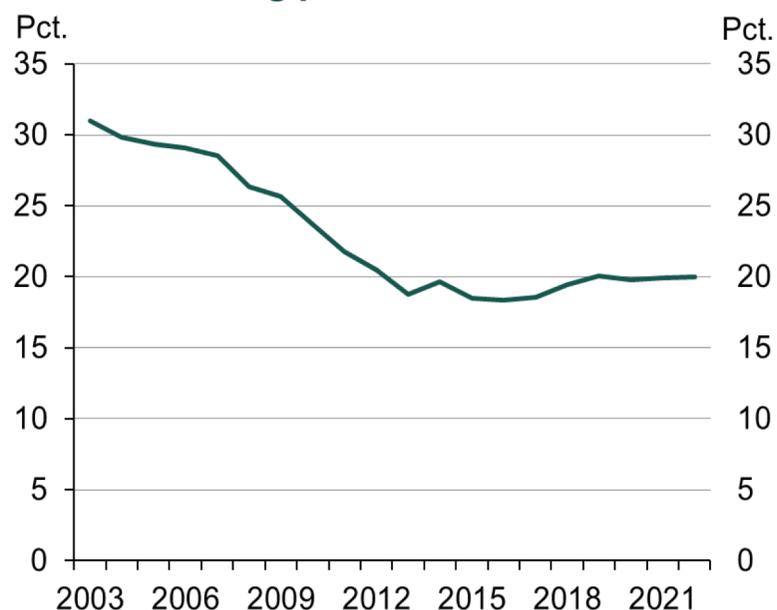
Anm.: *Segregerede tilbud og år 2011 baseret på registerdata. Almenundervisning med støtte og uindfriet støttebehov baseret spørgeskemadata fra 2015 og 2021
Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet

Er uddannelsessystemet stadig for alle?

Andelen, der afslutter folkeskolen uden at opnå en afgangseksamen

Andelen, der søger en erhvervsuddannelse efter afslutning på 9. eller 10. klasse

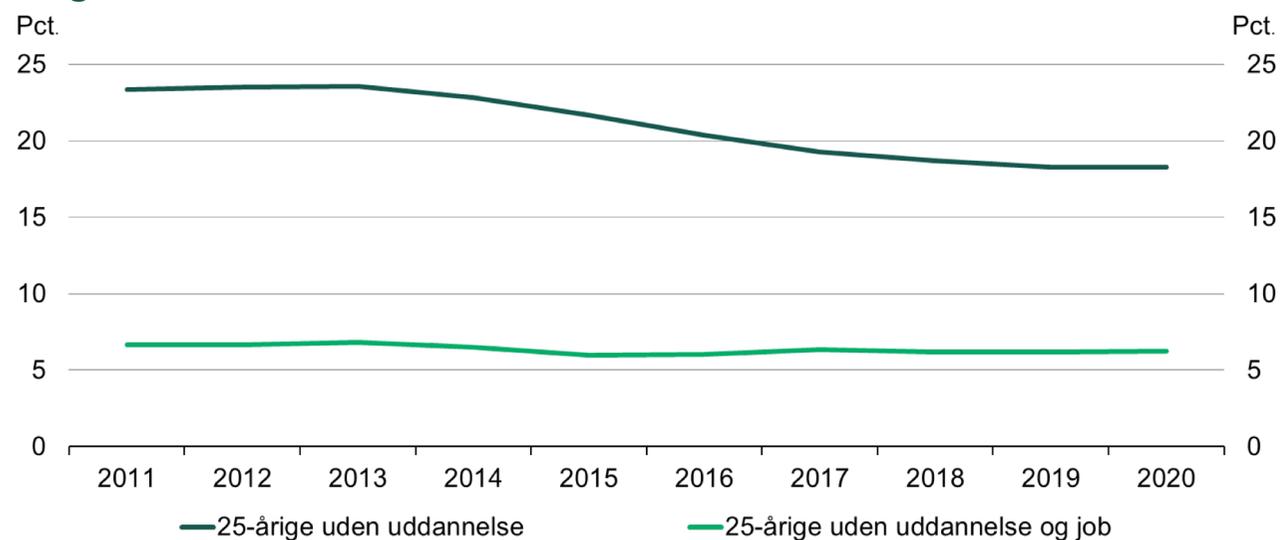

Anm.: Opgørelsen af andelen, der afslutter folkeskolen uden at opnå en afgangseksamen, omfatter elever, der vurderes at afslutte 9. klasse i folkeskolen i 2019. Når en elev ikke opnår en afgangseksamen, kan det enten skyldes, at eleven ikke har opnået et tilstrækkeligt resultat i de pågældende afgangsprøver, men det kan også skyldes, at eleven ikke har aflagt alle afgangsprøver. Folkeskolen indeholder skoler af institutionstyperne (1) folkeskoler, (2) specialskoler for børn, (3) dagsbehandlingstilbud og behandlingshjem samt (3) kommunale ungdomsskoler og ungdomskostskoler. Folkeskolens afgangseksamen i 2018/2019 er den seneste, som ikke er påvirket af COVID-19.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet.

Mange reformer, få resultater

Unge uden uddannelse, 2011-2020

18 pct. af de unge har som 25-årig ikke færdiggjort en ungdomsuddannelse – andelen er faldet, men er stadig stor

6 pct. af de unge har som 25-årig hverken job eller ungdomsuddannelse – andelen er nærmest "konstant"

Gamle centrale løsninger virker
ikke

DET ER ALTSÅ
BARE IKK'
LIGE MIG.

UDDANNELSE

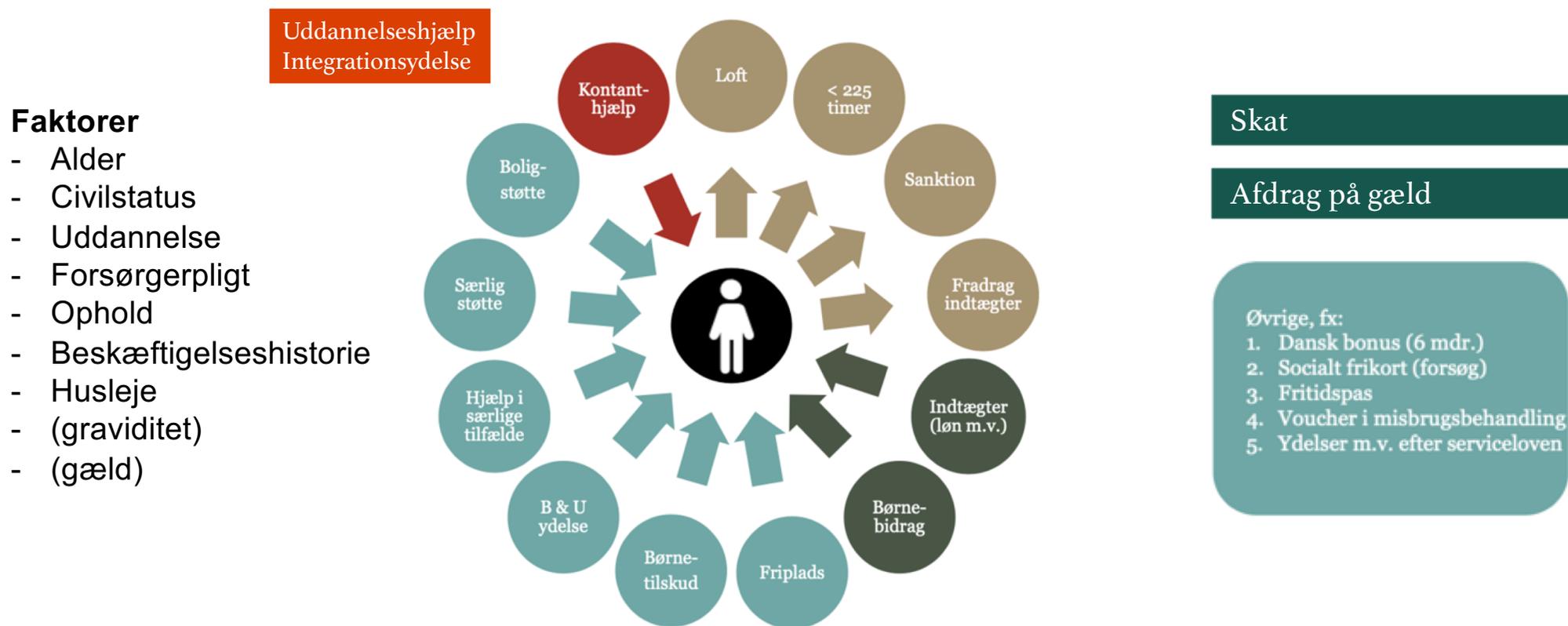
EN VEJ FOR
DE 30%?

"Hvad kan man, hvis man ikke
ønsker/kan uddannelse?"

VI VIL DIG KUN DET BEDSTE!

Illustration af indkomst og indkomstregulering for modtagere i kontanthjælpssystemet

Kilde: Ydelseskommissionen

Omfattende lovgivning + Hyppige regelændringer

Love på det socialretlige område

32

Antal love på det socialretlige område

2.213

Antal paragraffer i lovene

908

Administrative forskrifter knyttet til lovene

I perioden 1. januar 2007 til den 1. juli 2019

483

Lovændringer blev gennemført

4.686

Paragraffer blev ændret

2½

Så mange gange er hver paragraf ændret i perioden (i gennemsnit)

Kilde: [Eirikson og Nordland \(2020\)](#) Regelkompleksitet på det socialretlige område

Cartio Cartoons

Hjælper

Anklager

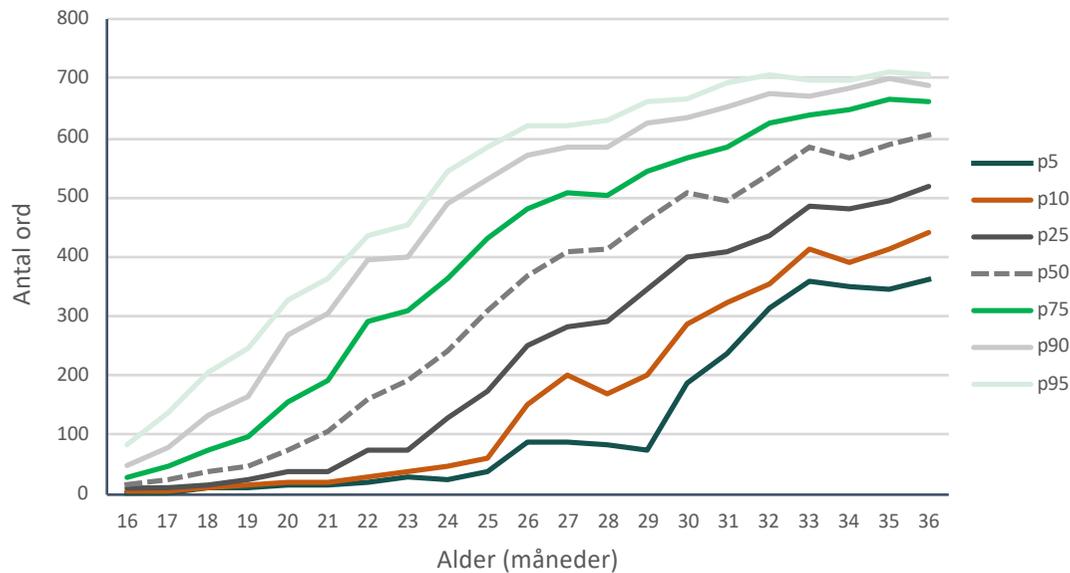
Domstol

Ligeværd, gensidighed, identifikation, engagement, respekt, magt?

Lokale modeller har potentialet

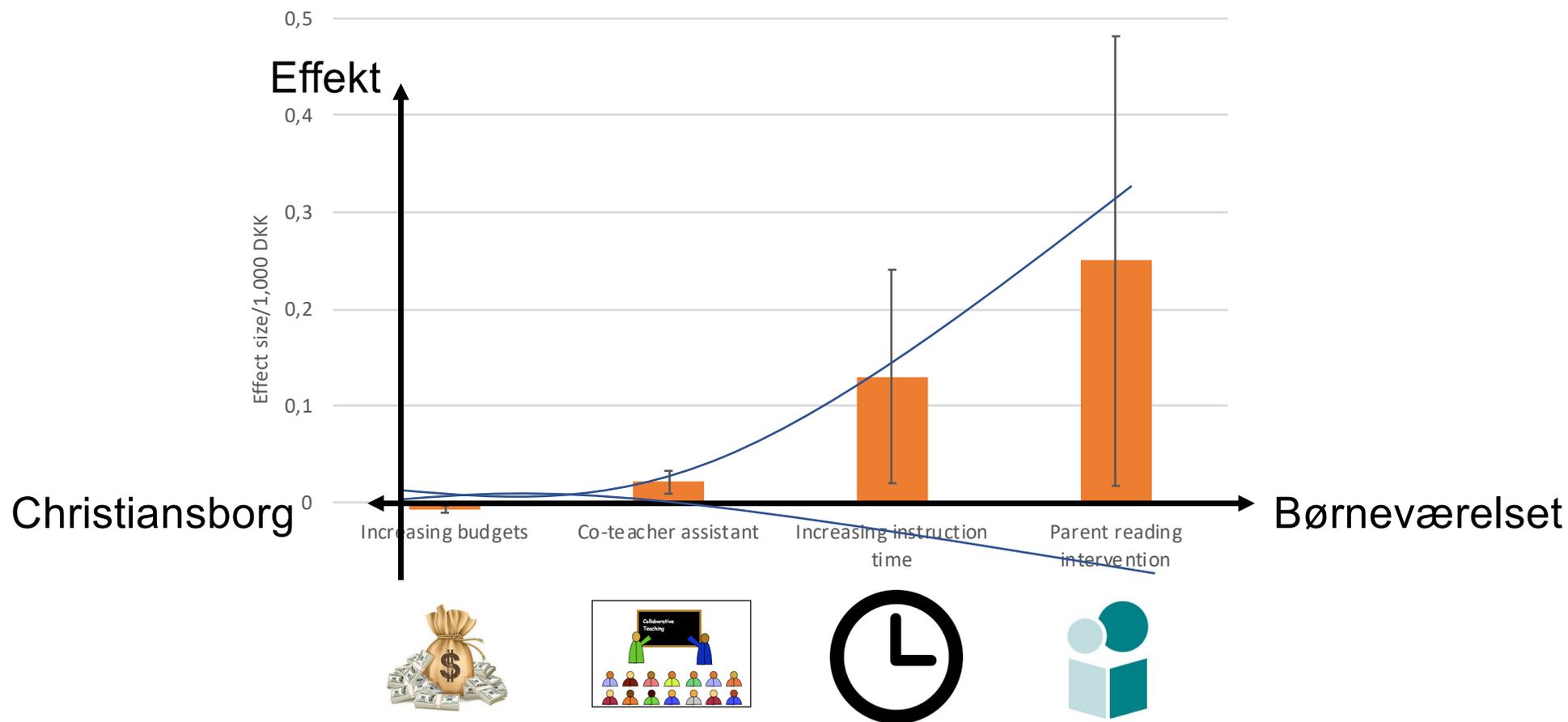
Forskellene i børns kompetencer starter tidligt

Antal sagte ord, 16-36 måneder, baseret på CDI-forældrerapporter (n=3.714)

- Der er en meget stor spredning (fx på mere end 500 ord ved 29 måneder)
- De 10 pct. hurtigste børn kan i gennemsnit dobbelt så mange ord ved 3 år som de 10 pct. langsomste
- ... Men snarere fem gange så mange (lofteffekt!)

Fra Christiansborg til børneværelset...

Kilde: Rosholm et al 2020 Are impacts of early intervention in a Scandinavian Welfare State consistent with the Heckman curve?

Det offentlige har det svært med overgange og dets åbningstider er ikke 24/7 – de tidspunkter hvor hjælp ofte kræves

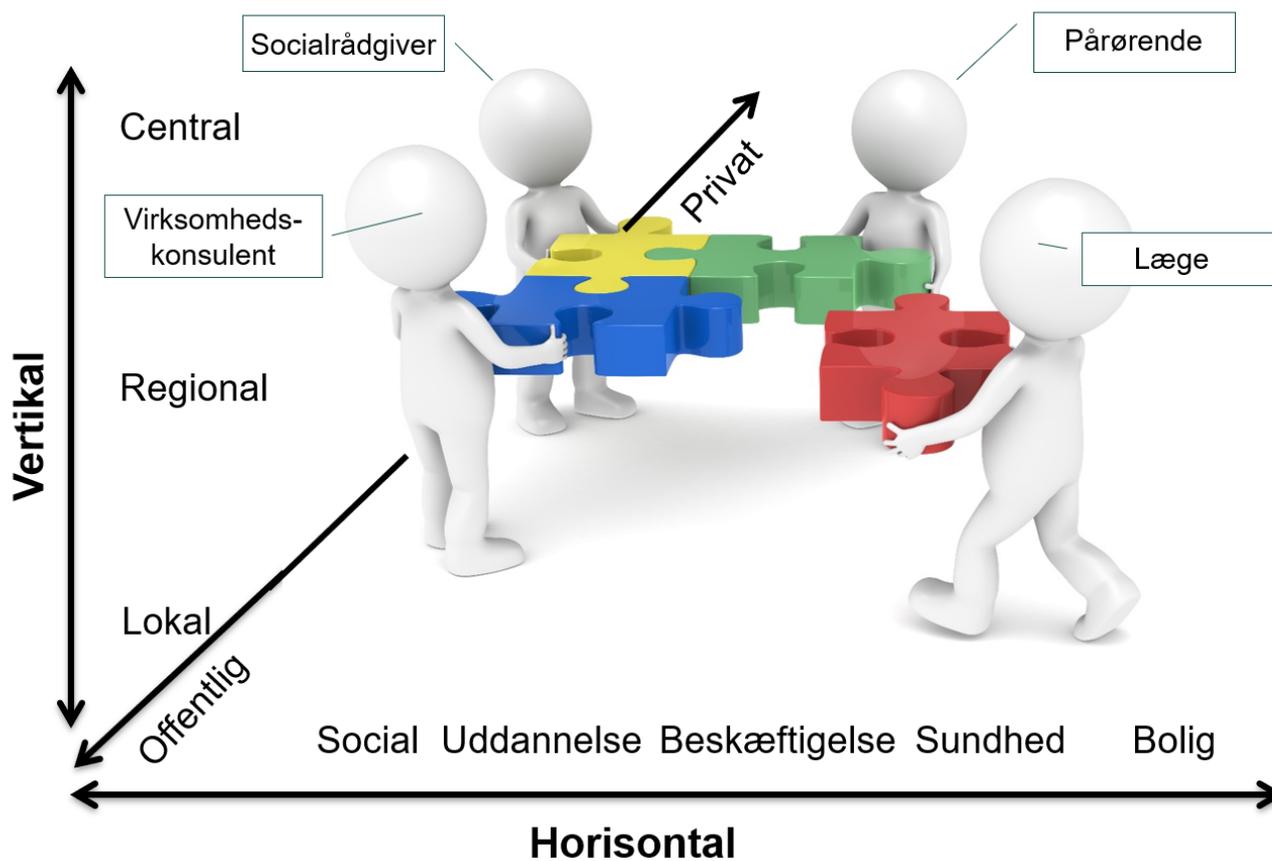

Lokalmiljøet er der hele tiden

Effektive ingredienser på indsatsniveau - virkeligheden virker:
relationer, håb og ønsker, identitet, meningsfuldhed, mægtiggørelse m.v.

Mange lovende indsatser går på tværs

Forskellige aktører arbejder sammen på tværs af fagligheder, forvaltninger, niveauer og sektorer

Integrerede, parallelle indsatser

Men de har brug for lokal forankring

Det offentlige kan ikke løse problemerne alene

1. Forpligte kommuner på strategi med det lokale erhvervs- og foreningsliv
2. Flere helhedsplaner og boligsociale indsatser
3. BAPA fædreprojekt, Bydelsmødre, Lommepenge- og fritidsjobs, sociale investeringer m.v.

Vis vejen!

